ΕΝΑ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

ΤΟΥ ANDRE THEURIET

Α δειλινὰ ἐκείνα βαρειὰ σύννεφα, ποὺ προμηνοῦσαν χιόνια, κρύβαν τὸ φεγγάρι. Ἡ πρώτη κρυαδίτσα τοῦ χειμῶνα, σὰν μᾶς κεντάει ἐνῶ εἴμαστε ἀσφαλισμένοι σὲ καλὰ σπίτια, δίπλα στὴ φωτιά, μᾶς φέρνει ἀναμνήσεις, σᾶν φωνὲς ἀπὸ τὸ παρελθόν. Ἔτσι ἀκουμπισμένος δίπλα στὴ φωτιά, νομίζω ὅτι τὴν ἀκούω νὰ ψάλλῃ τὸ μελαγχολικὸ τραγοῦδι τοῦ Νερβάλ, μὲ τοὺς ἴδιους πάντα στίχους :

Ποὺ εἰν' οἱ ἐρωμένες μας;
Εἰνε μέσα στὸ μνῆμα...

Τώρα μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ τραγουδάει ὁ παγερὸς ἀέρας.

Καὶ μιὰ μακρυνή, χειμωνιάτικη ἐποχὴ ζωντανεύει ἐμπρός μου, ὅταν διάβαζα τὸν Νερβὰλ καὶ ἤμουνα ἐρωτευμένος. Ἐρωτευμένος ἀσυλλόγιστα τρελλά, σᾶν τελειόφοιτος τοῦ Γυμνασίου... Ἐνῷ ὁ καθηγητὴς ἐδίδασκε «περὶ λειτουργιῶν τῆς ψυχῆς», ἐγὼ αἰσθανόμουνα τὴν δική μου νὰ τὴν κυριεύῃ ἡ ὀμορφιὰ μιᾶς γειτονοπούλας, δέκα ἑπτὰ χρονῶν, ὅπως κι' ἐγώ. Τὴν λέγανε Σαβίνα. Ἦταν ψηλὴ καὶ μεγαλόσωμη, μελαχροινὴ καὶ σβέλτα καὶ τέλεια σχηματισμένη. Εἶχε μεγάλα μάτια ἀνατολίτικα, βαθειά, ἑλκυστικά. Ὅταν ἔβλεπα τὰ μάτια της, μ' ἔπιαν' ἕνας ἴλιγγος, καὶ τὸ κεφάλι μου ἐγύριζε, σὰν νὰ ἤμουν μεθυσμένος.

Ἡ μητέρες μας, χῆρες καὶ ἡ δυὸ, διασκεδάζανε τὴν μοναξιά τους μὲ διαδοχικὲς ἐπισκέψεις, κάθε νύχτα. Ὅταν στὴν ἐξώπορτα τοῦ σπιτιοῦ μας, ἄκουγα τὸ βράδυ τὸ κουδοῦνι τῶν δύο ἐπισκεπτριῶν μας, ἀνατριχίλα μ' ἔπιανε καὶ σὰν ἄκουγα ν' ἀνεβαίνῃ στὴ σκάλα ἡ Σαβίνα, ἡ καρδιά μου ἐχτυποῦσε γιὰ νὰ σπάσῃ. Ἔπειτα ἀπὸ τοὺς τυπικοὺς χαιρετισμούς, ἡ δυὸ μητέρες, ἀρχίζαν τὸ πικέτο καὶ ἐκεῖ ἀπάνω ἀποκοιμιώντουσαν. Ἐμεῖς καθισμένοι στὴν θερμάστρα περιμέναμε, πότε ν' ἀφαιρεθοῦν ἢ νὰ κοιμηθοῦν, γιὰ νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν ἀγάπη μας.

Διαβάζαμε πολὺ μυθιστορήματα. Ἡ Σαβίνα, ἐπειδὴ δὲν τὴν ἐπέβλεπε κανείς, εἶχε καταβροχθίσει ἀρκετὰ ρομάντζα καλὰ καὶ κακὰ ἀνακατεμένα. Ἔτσι ἡ φαντασία της πῆρε φωτιὰ προώρως. Εἶχεν ὅμως τρόπους ἥσυχης καὶ φρονίμης κόρης ἂν καὶ φαινόταν τολμηρὴ στὶς σκέψεις της καὶ τὰ αἰσθήματά της. Ἔτσι εἴχαμε πολὺ προχωρημένες αἰσθηματικὲς θεωρίες, ποὺ ἡ ἀπειρία μας, τὶς ἔκανε ἀβλαβεῖς...

Ἀναφέραμε τὶ διαβάσαμε. Καὶ ἐπειδὴ ὅλα τὰ βιβλία μας, μιλούσανε γιὰ ἔρωτα, δὲν φεύγαμε ποτὲ ἀπὸ τὸ ζήτημα αὐτό. Μὲ λεπτότητα μεγάλη καὶ μὲ διπλωματικὲς περιστροφὲς ἀπὸ τὸ γενικό, φθάναμε στὸν ἀτομικὸ ἔρωτα καὶ ἡ συζήτησις ἐρχότανε στὴν ἐξέτασι τῶν ἰδίων μας αἰσθημάτων. Τότε, ἄξαφνα, παρουσιάζονταν εὔγλωττες ἀνάπαυλες, καὶ ἀκουγῶταν μόνον τὸ παράπονο τοῦ χειμωνιάτικου βορριά, στοὺς διαδρόμους. Μιλούσανε μόνον τὰ μάτια μας, τὸ βλέμμα τοῦ ἑνὸς ἐθώπευε τὸν ἄλλον, καὶ αἰσθανόμεθα ἕνα γλυκὸ αἴσθημα ζάλης.

***

Ὅταν ξαναῆλθεν ὁ Ἀπρίλιος, οἱ ἐπισκέψεις τοῦ σπιτιοῦ ἀντικατασταθήκανε μὲ περιπάτους στοῦ ποταμοῦ τὶς ὄχθες. Προπορευόμεθα ἐμεῖς οἱ δυό, τοῦ ζεύγους τῶν μητέρων. Στὴ χλιαρὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ δειλινοῦ μυρωδιὲς χυμοῦ καὶ μυρωδιὲς βιολέττας, ἦσαν γύρω μας. Τὶς ἀναπνέαμε μὲ ἡδονὴ καὶ ἡ ἐαρινὲς αὐτὲς ἡ εἰσπνοὲς μας ζάλιζαν τὸ κεφάλι. Τὰ μπουμπούκια τῶν φλαμουριῶν, ποὺ φούσκωναν, καὶ τὰ τριλίσματα τῶν ἀηδονιῶν, μέσα στὶς δροσερὲς τὶς πρασινάδες, μᾶς κάναν αἰσθηματικούς. Θαυμάζαμε τὰ ἄστρα ποὺ λάμπαν εἰς τὸν οὐρανό, μιλούσαμε γιὰ τὰ δένδρα, τὰ λουλούδια τὰ πτηνά. Ἡ Σαβίνα, εἰς ἀνάμνησι τοῦ Ρουσσώ, εἶχε ξεχωριστὴ προτίμησιν γιὰ τὶς «ἀγρελίτσες» καὶ ἀφοῦ εὑρισκόμεθα στὴν ἐποχὴ ποὺ ἀνθίζει τὸ φυτὸ αὐτό, τῆς ὑποσχέθηκα νὰ τῆς φέρω, μιὰ ἀγκαλιὰ μεθαύριο ἀπὸ αὐτές.

— Καλά, μοῦ εἶπεν, αὔριο πρὶν τὸ μεσημέρι θὰ σὲ περιμένω.

Τὴν ἑπομένη, ἔπειτα ἀπὸ τὸ μάθημα, γεμᾶτος χαρὰ ἔτρεξα, στὸ δάσος ποὺ πρασίνιζε, λίγα λεπτὰ ἔξω ἀπὸ τὴν κωμόπολί μας. Ἔπρεπε νὰ πάρω ἕνα μονοπάτι γεμᾶτο ἀπὸ λιθάρια μεταξὺ τῶν ἀμπελιῶν, καὶ κατόπιν νὰ περάσω ἕνα γυμνὸ τεφρὸ χωράφι, ποὺ ἔφθανεν ἕως τὸ δάσος. Ἦταν μιὰ ἡμέρα ἀνοιξιάτικη, γεμάτη σύννεφα καὶ γεμάτη ἥλιο, ὅλο μεταλλαγές, καὶ μελαγχολία.

Ὅταν ἔφθασα στὸ δάσος, ἄρχισε ἡ βροχή, ἀλλὰ οὔτε τὴν λογάριασα διόλου. Ἀπεναντίας θὰ ἤμουνα εὐτυχής, ἐὰν ἐβρεχόμουνα ὡς τὸ κόκκαλο, γιὰ τὸ χατῆρι τῆς Σαβίνας. Ἐνῷ ἡ θύελλα ἔδερνε τὸ δάσος ἀπὸ πάνω μου, καὶ πάφλαζαν γεμᾶτα νερὸ τ' αὐλάκια, ἐγὼ καὶ μὲ τὰ δυὸ μου χέρια ἐμάζευα «ἀγρελίτσες». Ὅσο μεγάλωνε ἡ ἀνθοδέσμη τόσο μιὰ χαρὰ ἀνέκφραστη καὶ μιὰ τρυφερότητα μεγάλη ἔπιανε τὴν καρδιά μου. Σὰν μάζευσα ἀρκετές, γύρισα πηδῶντας σὰν ἀγριοκάτσικο ἀπάνω ἀπὸ τοὺς θάμνους. Εβιαζόμουνα νὰ φθάσω πρὶν τοῦ γεύματος, νὰ δώσω τὴν ἀγκαλίδα στὴν Σαβίνα. Ἡ βροχὴ εἶχε παύσει καὶ ὅλη ἡ κοιλάδα μύριζε βρεγμένο χῶμα καὶ χορτάρι. Ἡ Σαβίνα καιροφυλακτοῦσε πίσω ἀπὸ τὰ παραπετάσματα καὶ ἔτρεξεν ἐμπρός μου, στὸν σκοτεινὸ διάδρομο, ποὺ μοῦ φάνηκεν ὅτι φωτίστηκε ἀπὸ τὰ ὡραῖα της τὰ μάτια. Ἤμουν πολὺ συγκινημένος καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ἀρθρώσω λέξι, ἀλλὰ ὅταν ἄπλωσε τὸ χέρι της γιὰ νὰ πάρῃ τὰ λουλούδια, τὸ ἄρπασα καὶ τῶφερα στὰ χείλια μου.

Ἐκείνη ἥσυχα τ' ἀπέσυρε καὶ μοῦ ἔριξε μιὰ ματιὰ τρυφερὴ κι' ἄγρια κι' ἔφυγε.

Κι' αὐτὴ ἦταν ἡ μόνη θωπεία καὶ ἡ στιγμιαία ἡδονὴ ποὺ γεύθηκα στὸ πρῶτο καὶ βραχύ μας αὐτὸ ἐρωτικὸ εἰδύλλιο. Στὸ τέλος τοῦ ἔτους ἔφυγε μὲ τὴ μητέρα της γιὰ ἕνα μακρυνὸ ταξεῖδι καὶ ὅταν ξαναγύρισεν ἔμαθα ὅτι ἡ Σαβίνα ἐπρόκειτο νὰ ὑπανδρευθῇ. Αὐτὸ μοῦ ἔδωκεν ἕνα τέτοιο χτύπημα, ποὺ μ' ἄφηκε καταπληγωμένο καὶ καταβεβλημένο. Δὲν μπορροῦσα νὰ μείνω πιὰ στὴν πόλι, τόσο κοντὰ στὴν ἄπιστο καὶ ν' ἀκούω τοὺς κώδωνες τῆς ἐκκλησιᾶς νὰ χτυποῦν χαρούμενοι γιὰ τοὺς γάμους της. Τὴν παρομονὴ τῆς ὡρισμένης ἡμέρας ἔφυγα καὶ πῆγα νὰ περάσω ὅλο τὸν καιρό μου κοντὰ σ' ἕνα φίλο καὶ συμμαθητή μου. Ἦταν μιὰ βροχερὴ νύχτα τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἤμουνα στὸ δρόμο ἀπὸ τὸ Ρὲμ στὸ Λάιι, μόνος μου μέσα στὸ λεωφορεῖο. Ἀναμίγνυα δάκρυα, δάκρυα λύσσας, μὲ τὶς σταγόνες τῆς βροχῆς. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἀπελπισία μου χτύπησε μᾶλλον τὸ κεφάλι μου, παρὰ τὴν καρδιά μου, γιατί μοῦ ἀφῆκε ψυχραιμία ἀρκετὴ γιὰ νὰ θρηνήσω τὴ δυστυχία μου σὲ στίχους.

Φυλλομετρῶντας τώρα εὑρῆκα τὸ ποίημα αὐτό, ποὺ παρομοίαζε τὴ Σαβίνα, μὲ τὸ λευκὸ τὸ νυφικό της. σὰν σελήνη ποὺ ἔβγαινε ἀπάνω ἀπὸ τὰ δάση, ἀργυρὰ καὶ πεπλοφόρος.

Καὶ χρονολογεῖται αὐτὸ ἀπὸ τὸ 1854 !...

***

Σαράντα ἕξη χρόνια περάσαν ἀπὸ τότε. Εἶνε δυνατὸν τόσες ἐποχὲς νὰ διαδέχθηκαν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, χωρὶς νὰ πιάσουν θέσι περισσότερη σὲ μιὰ ζωή, ὅση τὰ ξερὰ λουλούδια στὴ συλλογή μου ;

Ὅταν ἀναπολῶ τὶς μακρυνὲς αὐτὲς τὶς ἀναμνήσεις, νομίζω ὅτι ἦταν χθές, ὅτι ἀκούω τὴ βροχὴ νὰ πέφτῃ ἀπάνω στὰ φύλλα, ὅτι ἡ Σαβίνα τώρα χάθηκε στὴ σκιὰ τοῦ διαδρόμου, ἀφοῦ μ' ἀφῆκε νὰ τῆς φιλήσω τὰ χεράκια της... Ἀλλοίμονο ! Τὸ χέρι αὐτὸ ἀποσυνεκέθη τώρα καὶ ἔγινε ἕνα μὲ τὸ ἐρυθρὸ τὸ χῶμα, ὅπου ρυτρώνουν τὰ ἀμπέλια καὶ ἡ Σαβίνα χάθηκε σ' ἕνα διάδρομο πιὸ σκοτεινό, περισσότερο μυστηριώδη ἀπὸ ἐκεῖνον τοῦ σπιτιοῦ της !...

Καὶ ὁ κόσμος ἐξακολουθεῖ τὸ δρόμο του, ἡ «ἀγρελίτσες» ἀνθίζουνε ἀκόμα ἐκεῖ στὰ ἰσκιερὰ τοῦ δάσους.

Τὴ χειμερινὴ ἐτούτη νύχτα, τὴ γεμάτη ἀπὸ φαντάσματα, ποὺ φαίνονται καὶ χάνονται, καθὼς τὰ σύννεφα στὸν οὐρανὸ ποὺ τρέχουνε ἐμπρὸς ἀπὸ τὴ σελήνη, ἀκούω τὸν ἄνεμο νὰ κλαίῃ ὅπως ἄλλοτε καὶ νὰ μοῦ ἐπανσλαμβάνῃ μὲ τὴν ὀξεῖα της φωνὴ τοὺς παληοὺς λησμονημένους στίχους τοῦ Νερβάλ :

Ποῦ εἰνε οἱ ἐρωμένες μας ;
Εἰνε μέσα στὸ μνῆμα...

Ἀντρὲ Τεριὲ

ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ ΚΡΥΑ

Περιηγητής, (*στὸ γκαρσόνι*). — Ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ μέρος εἶνε πολὺ ὡραῖα.

Τὸ γκαρσόνι. — Θαυμάσια ! Κάθε ἐρείπιο ποὺ βλέπετε εἶνε ἀρχαῖο καὶ ἔχει τὴν ἱστορία του.

Περιηγητής. — Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε τόσε τὴν ἱστορία αὐτοῦ τοῦ... ψαριοῦ ποὺ ἔφαγα ;

***

Τζών. — Δὲν ξέρω τί νὰ κάνω μὲ τὴ γυναῖκα μου. Κάθε ρ[illegible]μάδα θέλει καινούργια γάντια !

Μπίλ. — Τότε, φίλε μου, σὲ συμβουλεύω νὰ τῆς ἀγοράσῃς ἕνα διαμαντένιο δαχτυλίδι.

***

Ἡ ἀνύπαντρη. — Ἄχ ! ὁ ἔρως εἶνε ἕνα ὡραῖο, μὰ πολὺ ὡραῖο ὄνειρο...

Ἡ παντρεμένη. — ...Καὶ ὁ γάμος εἶνε τὸ ξυπνητῆρι.